

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

ADMINISTRATĪVI TERITORIĀLĀS REFORMAS VIRZĪBA

Juris Pūce

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs

03.12.2019.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

ATR REALIZĀCIJAS VALSTISKIE FAKTORI UN IEGUVUMI IEDZĪVOTĀJIEM

Pamats pašvaldību darbības sistēmas attīstībai (2009. g. ATR šo jautājumu neatrisināja, jo izveidoja ļoti atšķirīgas pašvaldības)

Kopīga teritorijas attīstības plānošana – izglītības, veselības, sporta, kultūras iestāžu, komunālās saimniecības, ceļu u.c. tīkli

Kvalitatīvi pakalpojumi par samērīgām izmaksām

Efektīva pašvaldību darba organizācija, veidojot augsti profesionālas struktūras

Pietiekama kapacitāte veidot atbalsta infrastruktūru uzņēmēju vajadzībām tautsaimniecības attīstībai

Valsts iedzīvotāju labklājības veicināšana, nodrošinot konkurētspējīgus atalgojumus

Iespēja radīt priekšnosacījumus valsts pilsoņu reemigrācijai

Pašvaldības ar kapacitāti funkcijas izpildīt patstāvīgi, nenododot tās citai pašvaldībai

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

KĀPĒC JAUNS ADMINISTRATĪVO TERITORIJU UN APDZĪVOTO VIETU LIKUMS ?

- Spēkā esošais likums plaši regulē 2009. gadā īstenoto ATR
- Lai neradītu pārpratumus, izstrādāta jauna likuma redakcija
- Likumprojektam pamatu veido 2009. gada likuma precedents – iedalījumu nosaka savlaicīgi, lai CVK 2021. gada vēlēšanas varētu izsludināt jaunajās teritorijās
- Likumprojektu ieteicams izskatīt savlaicīgi, lai valsts pārvaldes sistēmai dotu pietiekamu pārejas posmu pašvaldību darbības pilnveides sagatavošanai un citām reformām

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

KAS LIKUMPROJEKTĀ IEKĻAUTS NO SAEIMĀ AKTĪVIEM LIKUMPROJEKTIEM ?

Mazciemi – iesniegts no MK 2018. gadā – 2. lasījums

Apriņķu pašvaldību izslēgšana – iesniegts no MK 2013. gadā - (11. Saeimā izskatīts 2. lasījumā;
12. un 13. Saeima - 1.lasījumā)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

JAUNUMI

- Iespēja brīvprātīgi noteikt novada iekšēju otrā teritoriālā līmeņa iedalījumu – **apvienību**
Piemēram, šobrīd pašreizējā Rēzeknes novadā darbojas četras pagastu apvienības
- MK uzdots noteikt kārtību, kādā, grozot robežu u.tml., notiek pašvaldību saistību, īpašumu, finanšu u.c. lietu pārdale
Šāda kārtība līdz šim nav bijusi, pašlaik vērtējams kā normatīvo aktu «robs», jo robežas grozīt normatīvie akti paredz
- Administratīvos centrus nosaka Saeima
Novadu teritorijas kļūst valstiski nozīmīgākas, un šajos centros noteiktos jautājumos perspektīvā pakārtojas arī pārējā valsts pārvalde
- Iecavai un Koknesei tiek piešķirts novada pilsētas statuss (saskaņā ar šo novadu pašvaldību lēmumiem)
Esošajām novada pilsētām, kurās ir mazāk par 2000 pastāvīgo iedzīvotāju, tiek saglabāts pilsētas statuss
- Pierīgas novadi likumā nosakāmi atsevišķi, jo Pierīgā nav noteikti reģionālās nozīmes centru
Saistība ar kritērijiem

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

NOVADU IZVEIDES NOTEIKUMI JEB KRITĒRIJI

Teritorija ir ģeogrāfiski vienota

Novada teritorijā ir valsts attīstības plānošanas dokumentos (reģionālās politikas pamatnostādnēs vai nacionālajā attīstības plānā) noteikts reģionālās vai nacionālās nozīmes attīstības centrs, izņemot Pierīgas novados

Pierīgas novados ir ne mazāk par 15 000 pastāvīgo iedzīvotāju katrā

Iespējama ilgtspējīga teritorijas ekonomiskā attīstība, un pašvaldībai ir spēja teritorijai piesaistīt nozīmīgas investīcijas

Iespējams izveidot efektīvu izglītības, kultūras, veselības aprūpes un sociālo pakalpojumu iestāžu tīklu, sabiedriskā transporta un ceļu tīklu, kā arī komunālās saimniecības tīklu

Ir pietiekams skolēnu skaits vismaz vienai perspektīvai vidusskolai

Teritorija ir optimāli izveidota, lai pašvaldība var patstāvīgi nodrošināt tai likumos noteikto autonomo funkciju izpildi, izņemot gadījumus, ja likumos noteikts citādāk

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

PĀREJAS POSMS

CVK izsludina vēlēšanas jaunajās teritorijās (visticamāk 2021. gada februārī)

Nosakot jauno iedalījumu, pašvaldības turpina pildīt savas funkcijas līdz jaunievēlētās domes pirmajai sēdei - 2021. gada 1. jūlijā

Ar jaunievēlētās domes pirmo sēdi izbeidzas visu bijušo pašvaldību domju pilnvaras.

Novada pašvaldība ir attiecīgajā novadā iekļauto pašvaldību institūciju, finanšu, mantas, tiesību un saistību pārņēmēja.

VARAM izstrādā Metodiku jaunveidojamo novadu darbības uzsākšanai
(līdz 2020.g. 1.jūlijam)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

FINANSIĀLAIS ATBALSTS PAŠVALDĪBĀM ADMINISTRATĪVI TERITORIĀLĀS REFORMAS ĪSTENOŠANAI

€ 525 000

2020. un 2021. gadā

Novadu administratīvās
struktūras projektu izstrādei
(apvienošanās projekts)

€ 1 050 000

2020. un 2021. gadā

Savstarpēji integrēta teritorijas
attīstības plānošanas
dokumenta projekta izstrāde

€ 7 525 000

2021. gadā

Vienreizējā dotācija
pašvaldībām, lai segtu
papildus izdevumus

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

ĪPAŠIE GADĪJUMI NOVADU IZVEIDĒ (1/2)

Administratīvās teritorijas ģeogrāfiskās vienotības nodrošināšana:

Olaines un Ķekavas novada pašvaldības

- Līdz 2020. gada 1. novembrim pašvaldības nodrošina dokumentu sagatavošanu un iesniegšanu par administratīvās teritorijas robežu grozīšanu

- 6 mēnešu laikā pēc lēmuma par administratīvās teritorijas robežu grozīšanu pieņemšanas MK pašvaldības nodrošina pašvaldību institūciju, finanšu, mantas, tiesību un saistību pārdali

- Ja pašvaldības noteiktos termiņos nenodrošina tām uzdotā uzdevuma izpildi, MK lemj par administratīvās teritorijas robežas grozīšanu un pašvaldību institūciju, finanšu, mantas, tiesību un saistību pārdali

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

ĪPAŠIE GADĪJUMI NOVADU IZVEIDĒ (2/2)

Novada izveide, dalot esošo novadu teritoriālās vienības:

Ulbrokas novadam – Vangažu pilsēta, Siguldas novadam – Inčukalna pagasts

Siguldas novada pašvaldība un Ulbrokas novada pašvaldība līdz 2022. gada 1. martam normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā nodrošina pašvaldību institūciju, finanšu, mantas, tiesību un saistību pārdali

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

LIKUMPROJEKTA VIRZĪBA SAEIMĀ

- **2019. gada 7. novembrī** Saeima pirmajā lasījumā atbalstīja likumprojektu “Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likums” un izveidoja speciālu **Administratīvi teritoriālās reformas komisiju**
- Komisijā izskatīs likumprojektu “Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likums”, kā arī citus ar administratīvi teritoriālo reformu un tās īstenošanu saistītos likumprojektus un jautājumus
- Priekšlikumu par likumprojektu “Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likums” iesniegšanas termiņš otram lasījumam – **2019. gada 18. decembris**; visām pašvaldībām nosūtīts komisijas lūgums iesniegt viedokli par likumprojektu domes lēmuma formā

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

CITI AR ATR SAISTĪTIE NORMATĪVIE REGULĒJUMI UN ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTI

- Likumprojekts “**Grozījumi Teritorijas attīstības plānošanas likumā**” – 26.11. izskatīts ATR komisijā, iesniegts Saeimā
- Likumprojekts “**Grozījumi Republikas pilsētas domes un novada domes vēlēšanu likumā**” un likumprojekts “**Grozījumi Republikas pilsētas un novadu vēlēšanu komisiju un vēlēšanu iecirkņu komisiju likumā**” – 22.11. iesniegti izskatīšanai MK
- Informatīvais ziņojums “**Par investīciju programmu autoceļu attīstībai administratīvi teritoriālās reformas kontekstā**” – 05.11. izskatīts MK
- Konceptuāls ziņojums “**Par līdzdalības budžeta ieviešanu Latvijā**” – uzsākta sabiedrības līdzdalība
- Izstrādes procesā MK noteikumi, kas saistīti ar ATR mērķdotāciju piešķiršanu (2020-2021), administratīvo teritoriju robežu grozīšanu un apdzīvoto vietu statusa maiņu (2020-2021)